

Vlaams
Parlement

vergadering **C263**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 5 mei 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de toenemende populariteit van alpaca's – 2779 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het gebruik van e-collars voor dieren – 2892 (2020-2021)	5
VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de vergoeding aan de pelsdierkwekerijen en aan de producent van foie gras voor de stopzetting van hun activiteiten – 2895 (2020-2021)	9
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de problemen met het recht op kosteloos herstel bij het aankopen van huisdieren – 2969 (2020-2021)	11
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over ongevallen met varkens in veeteeltbedrijven – 3018 (2020-2021)	14
VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het werkingsprogramma 2021 van BRUZZ – 3023 (2020-2021)	16
VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het verdwijnen van de commentaarsectie op de website van BRUZZ – 3076 (2020-2021)	21
VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de eerste investeringen in Brussel in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht – 3096 (2020-2021)	26

**VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de toenemende populariteit van alpaca's
– 2779 (2020-2021)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, wanneer bepaalde diersoorten populair worden, ontstaat het gevaar op ontsporingen: een te grote vraag zorgt vaak voor onzorgvuldige fokkerij, drijft de prijs op, maar gaat helaas vroeg of laat ook ten koste van het dierenwelzijn. Dat merkten we in het verleden al toen bepaalde honderrassen heel populair werden onder impuls van bepaalde films waarin ze de hoofdrol speelden. Het gaat dan dikwijls om dieren met een hoog knuffelgehalte, maar die vaak niet evident zijn om te houden of in werkelijkheid andere behoeftes hebben.

Dat fenomeen zien we vandaag ook ontstaan bij de alpaca's. Ook hier gaat het om dieren die schattig zijn om te zien en ervaren worden als ideale dieren om te houden in tuinen of weides. Inmiddels worden ook wandelingen georganiseerd met alpaca's. Toch is ook hier voor een stuk sprake van schijn die bedriegt. De nieuwsgierigheid van de dieren wordt al te vaak verward met de vraag om geknuffeld te worden, terwijl de dieren in principe niet graag aangeraakt worden.

Daarnaast zijn alpaca's ook een belangrijke kostenpost. De aankoop van één exemplaar situeert zich al gauw tussen de 500 en 1000 euro, maar in werkelijkheid zijn het kuddedieren en zijn ze dus niet geschikt om alleen te houden. Bovendien moeten ze jaarlijks geschoren worden, zijn er belangrijke dierenartskosten en eten ze ook wel heel veel. Dat wordt dikwijls vergeten.

De angst groeit dan ook bij kwekers dat heel wat dieren op termijn zullen worden afgedankt door de eigenaars. Sommige kwekers doen nu dan ook een oproep aan mensen om echt goed na te denken vooraleer ze zich alpaca's aanschaffen.

Minister, hoe schat u de hype van de alpaca's in met het oog op het verzekeren van hun dierenwelzijn? Op welke manier ondersteunt u de oproep van sommige kwekers aan geïnteresseerden om zich vooraf goed te informeren over de noden en kosten van de dieren vooraleer ze beslissen om er een aan te schaffen? Hoe staat u tegenover het feit dat er wandelingen met alpaca's worden georganiseerd, terwijl de dieren blijkbaar niet tuk zijn op knuffelen en aanrakingen? Op welke manier wordt er vanuit de dienst Dierenwelzijn toegekeken op het welzijn van alpaca's?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is inderdaad zo dat er ook voor huisdieren een zekere hype- of trendgevoeligheid is. Blijkbaar is het nu de beurt aan de berglama's of alpaca's. Er is geen registratieplicht. We kunnen daarover geen exacte cijfers geven. Het volstaat echter om een beetje rond te kijken op sociale media. De populariteit is vooral meetbaar op sociale media, waar foto's en filmpjes van die dieren in grote getalen geliket en gedeeld worden. Het is ook ons aanvoelen dat ook in Vlaanderen die diersoort in de lift zit.

De alpaca staat op de positieve lijst zoogdieren en mag dus vrij gehouden worden. Maar, net zoals bij alle dieren op deze lijst, vraagt die diersoort specifieke verzorging. Mijn boodschap aan toekomstige eigenaren of geïnteresseerden is dan ook al jaren dezelfde: informeer jezelf voor je een dier in huis neemt. We hebben op dat vlak de website huisdierinfo.be. Daarop vind je ook informatie over de alpaca's. Er staan fiches van heel veel diersoorten op. Ga bijvoorbeeld na wat zo'n dier nodig heeft en

welke kosten daaraan verbonden zijn. Heb je bovendien voldoende tijd om voor het dier te zorgen? Heb je daar buiten de ruimte voor? Is de weide groot genoeg? Wat met de controles van de dierenarts? Wat is de kostprijs van een scheerder?

U wijst ook op de kosten van diervoeding. Dat is in dezen toch ook wel van toepassing.

De dienst Dierenwelzijn gebruikte daarvoor al meermaals de slogan 'Informeer jezelf' in de campagnes. Er zullen in de toekomst nog campagnes uitgerold worden met deze boodschap. Dat is dan niet specifiek ten aanzien van deze of gene diersoort, maar in het algemeen. Er staat dan een link bij naar de website huisdierinfo.be, waar je fiches vindt en bij voorbaat kunt weten wat je te wachten staat vooraleer je een dier in huis haalt.

Gelukkig schrikt in dezen misschien toch wel de aankoopprijs af. Je zit al snel aan 2000 à 3000 euro voor de gewone bleke exemplaren. Als je donkere of meer uitzonderlijke exemplaren wilt, dan loopt het prijskaartje nog op. Zoals u al aangeeft, is het bovendien een sociaal of groepsdier. Dan geven we altijd het advies dat men zich beter niet beperkt tot de aankoop van één dier. Men koopt dus het best meerdere alpaca's, maar dan loopt het prijskaartje vanzelfsprekend nog eens op.

Wandelen met alpaca's hoeft op zich geen probleem te zijn, als die dieren voldoende tam zijn. Ze moeten ook de omgeving kennen. Vanzelfsprekend moet er gewandeld worden aan een tempo dat het dier zelf aangeeft. Iets anders is het als er geweld zou worden uitgeoefend. Dat is natuurlijk volledig uit den boze.

De Inspectiedienst Dierenwelzijn krijgt soms meldingen over alpaca's, al is dat in aantal uitermate beperkt. Dat gaat sinds een jaar of twee over slechts tien meldingen over de mogelijke verwaarlozing van alpaca's. Verschillende meldingen gingen dan ook nog eens over hetzelfde geval. Op dat vlak valt er vooralsnog gelukkig weinig te melden, maar ik begrijp uw bezorgdheid. Daarom denk ik in het algemeen dat het toch wel zinvol is om nogmaals een campagne te voeren en sensibiliserend op te treden naar mensen, zodat ze twee keer nadenken vooraleer ze een dier, welk dier ook, in huis halen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Dank u wel, minister, voor uw reactie.

Zoals u aanhaalt, is de aanschafprijs nog hoger dan wat ik al had doorgekregen. Ik had 500 à 1000 doorgekregen, en u zegt dat het 2000 à 3000 euro is. Dat is een heel stuk duurder.

Het is inderdaad zo dat die dieren een heel hoog knuffelgehalte hebben en dat ze momenteel heel populair zijn. Dat is de reden waarom ik deze vraag heb gesteld. Ik ben toch wel bezorgd dat mensen op een bepaald moment zullen afhaken en dat die dieren verwaarloosd zullen worden of in asielen zullen eindigen. Momenteel valt het aantal meldingen goed mee, hebt u aangekondigd, maar de hype is natuurlijk nog niet zo heel lang bezig. Ik denk dat dat echt een aandachtspunt is voor de toekomst. Het is belangrijk dat er een extra sensibilisering zal plaatsvinden.

U hebt al herhaaldelijk gezegd dat zo'n hype gevaarlijk is en dat het belangrijk is om goed te communiceren, onder meer via de website huisdierinfo.be. Die werd daar ook speciaal voor opgericht. Dat is ook een heel goed initiatief. Ik heb naar aanleiding van deze vraag op die website de alpaca's opgezocht. Ik merkte toch op dat op de website momenteel onder de lama-achtigen nog steeds 'te verwachten' staat. Er is dus dringend werk aan de winkel om de website te actualiseren en om daar de info en sensibilisering betreffende deze lama-achtigen aan toe te voegen.

Minister, wanneer zal de website betreffende de alpaca's en lama-achtigen aangevuld worden? Dit moet wat mij betreft heel dringend gebeuren. Ik denk dat het belangrijk is dat die restcategorie van zoogdieren op de website meer aandacht krijgt.

Tot slot zou ik willen vragen om uw dienst Dierenwelzijn in de toekomst toch meer aandacht te laten hebben voor de mogelijke grotere verwaarlozing van alpaca's. Ik vraag om dat extra op te volgen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Ik wens ook kort aan te sluiten bij de vraag van mevrouw De Vroe. Alpaca's worden inderdaad altijd maar populairder. Ik zie dat ook in mijn omgeving. Recent stond er in een artikel dat twee alpaca's in een soort garagebox werden gehuisvest. Dat zijn niet de ideale omstandigheden, en dat is nog eens het bewijs dat er nood is aan informatie. Het aantal alpacaboerderijen neemt toe. Er is zelfs een high tea mogelijk met alpaca's. We zien een toenemende tendens.

Ik sluit me ook aan bij mevrouw De Vroe. Er is een specifieke kennis vereist voor het onderhouden van die dieren. Het zijn kuddedieren. Het moet duidelijk zijn voor de eigenaar van de dieren dat het niet optimaal is om een alpaca te houden en dat er meer alpaca's nodig zijn voor het welzijn van het dier.

Ik heb het eens via Google opgezocht, en blijkbaar kun je heel snel aan een alpaca geraken. Dat is niet zo heel moeilijk. Ik zat op hetzelfde spoor als mevrouw De Vroe en ik ben ook eens gaan kijken op huisdierinfo.be. Er was nog geen fiche beschikbaar. Die wordt verwacht. Ik sluit aan bij de oproep om daar snel werk van te maken om die technische info voor het welzijn van het dier vrij snel beschikbaar te maken. Ik ben blij dat u verder zult inzetten op het bewustmaken en informeren van de mensen die geïnteresseerd zijn om zo'n dier in huis te nemen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zet haast achter de creatie van zo'n infofiche, want we beschikken over die informatie. Ik wil nog even meegeven dat de alpaca op de positieve lijst van zoogdieren staat en dus vrij verkrijgbaar is. Het is logisch om mensen te ontmoedigen en te waarschuwen voor impulsaankopen. Een alpaca kan al gauw 25 jaar worden. Je moet weten dat je een beslissing neemt voor een hele tijd als je zo'n dier aanschaft. Maar we maken er werk van.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Dank u wel, minister. We zullen dat uiteraard opvolgen, evenals de evolutie van het aantal meldingen. De correcte informatieverstrekking via huisdierinfo.be en de bewustmaking zijn nu prioritair. Laten we hopen dat het allemaal meevalt, maar het is belangrijk om daar nu de nodige acties voor te ondernemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het gebruik van e-collars voor dieren
– 2892 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Ik heb een vraag over de e-collars die net zoals andere elektronische hulpmiddelen verboden zijn om te gebruiken in Vlaanderen. We hebben vernomen dat u van plan bent om een aantal uitzonderingen toe te staan op dit verbod, waarbij onder andere sommige professionele gebruikers toch zouden mogen gebruikmaken van die e-collars. Er is daarover immers nogal wat discussie in het werkveld. U zou daarvoor wachten op een advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn.

Er is heel wat wetenschappelijke literatuur over het gebruik van elektronische middelen in het algemeen en e-collars in het bijzonder. Er zouden echter geen recente studies zijn waarbij er gebruikgemaakt is van de laatste moderne generatietoestellen en het zijn net die toestellen waar de voorstanders op alluderen.

Hondengedragstherapeuten stellen: "Door de mogelijkheid om met toon, vibratie en heel fijn instelbare stimulatie te werken, kan er met een perfecte timing, porportie en zonder frustratie gewerkt worden." Zij beweren dat voor moeilijk trainbare honden, het zogenaamde type 4, en zeer moeilijk trainbare, eigenzinnige honden, het zogenaamde type 5, het best e-collars en/of andere elektronische hulpmiddelen, weliswaar tijdelijk, als therapeutisch middel gebruikt zouden kunnen blijven worden.

Ik heb in dat verband de volgende vragen.

Tegen wanneer verwacht u het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn?

Tegen wanneer denkt u een beslissing te nemen over de uitzonderingen om toch in bepaalde omstandigheden e-collars en/of andere elektronische middelen te laten gebruiken?

Zal die uitzondering zich beperken tot de opleiding van honden en hondenbegeleiders bij de federale politie?

Zullen ook de provinciale politiescholen, die specifieke opleidingen verzorgen voor politiehonden en hun begeleiders, opgenomen worden bij die uitzonderingen?

Onlangs is er een vzw E-collar Trainers Association opgericht, die erkend is door de Federale Overheidsdienst (FOD) Economie als beroepsvereniging. Het gaat om hondengedragstherapeuten die er in bepaalde omstandigheden en/of bij bepaalde honden voor pleiten om e-collars en/of andere elektronische middelen te kunnen gebruiken. Hoe staat u tegenover hun argumenten om in duidelijk afgebakende omstandigheden gebruik te kunnen maken van e-collars en/of andere elektronische middelen bij het uitoefenen van hun professionele activiteiten?

Er is nu een verbod op het gebruik van e-collars en/of andere elektronische middelen. Zou het niet beter zijn dat er ook een verkoopverbod komt?

Er is blijkbaar een enquête gebeurd onder gedragsbegeleiders. Daaruit blijkt dat 70 procent zegt dat honden kunnen worden opgeleid met puur positieve opvoedingsmethodes. De vraag is wat er moet gebeuren met de andere 30 procent.

Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De thematiek van halsbanden voor honden die elektrische prikkels geven, zorgt al enkele jaren voor controverses en felle discussies. Al in 2010 was er een advies van de toenmalige federale Raad voor Dierenwelzijn. De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn heeft dat geactualiseerd in 2018. Ondertussen is er in verschillende landen een verbod voor trainingshalsbanden die honden elektrische prikkels geven. Er is een verbod in Oostenrijk, Duitsland, Denemarken,

Finland, Noorwegen, Slovenië, Schotland, Zweden en sinds kort het Verenigd Koninkrijk. Ook in Nederland is men een en ander aan het bekijken.

Het Verenigd Koninkrijk heeft een aantal jaar geleden een vrij uitgebreid onderzoek laten verrichten over de effecten van zulke halsbanden op het dierenwelzijn. Men stelde vast dat die in sommige gevallen tot een verminderd welzijn leidden. Ook belangrijk is dat er werd aangetoond dat een beloningsgerichte trainingsmethode even effectief en gemakkelijk toepasbaar is als een methode met een trainingsapparaat met afstandsbediening.

Na het advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn van 2018 heb ik ervoor gezorgd dat er in de Dierenwelzijnswet een decretale basis werd gelegd voor een eventueel verbod op het gebruik van elektrische halsbanden, weliswaar met een nader te bepalen datum van inwerkingtreding en met de mogelijkheid van uitzonderingen voor opleiding en gedragstherapie bij honden. Op die grond heb ik aan de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn gevraagd om te bekijken hoe dat gereguleerd kan worden en wat zijn zienswijze daarover is. De raad is daarover volop aan het discussiëren. Er is opnieuw controverse, maar dat is goed. Dat wordt uitvoerig besproken. In zijn planning voorziet de raad nog om dit jaar een advies te publiceren. Op grond daarvan zal ik de mogelijkheden bekijken en een beslissing nemen, inclusief over de mogelijke uitzonderingen voor politiehonden of voor bepaalde beroepen. Als het gaat over bijvoorbeeld gedragstherapeuten, is het probleem dat het geen gereguleerde beroepen zijn. Iedereen kan zich vandaag gedragstherapeut noemen. Dat is een praktische moeilijkheid, inclusief het probleem over de verkoop van die elektrische halsbanden.

Ik zag in de vraagstelling ook dat u cijfers aanhaalt uit een enquête uitgevoerd door mijn diensten. Het is niet helemaal correct dat die cijfers betrekking hebben op het percentage honden dat al dan niet met positieve beloningstraining kan worden opgevoed. We hebben inderdaad gedragstherapeuten en hondentrainers bevraagd: 76 procent van de gedragstherapeuten antwoordde voorstander te zijn van een algemeen verbod zonder uitzondering, 11 procent pleitte voor een verbod met uitzonderingen en 13 procent vond een verbod niet nodig. De vaststelling is dat een meerderheid van de gedragstherapeuten kiest voor een verbod en oordeelt dat het gedrag van honden met andere methoden dan de elektrische halsband gecorrigeerd kan worden.

De vraag is enkel of je dat nog moet toelaten voor zogenaamde outliers, dus voor honden met echte gedragsproblemen die mogelijk op geen enkele andere manier dan met zulke hulpmiddelen kunnen worden bijgestuurd.

De meerderheid van gedragstherapeuten deelt dus wel het standpunt van de European Society of Veterinary Clinical Ethology. Dat is een internationale vereniging die zich heeft uitgesproken over die elektrische halsbanden. Ze is tegen het gebruik van elektrische halsbanden bij hondentrainingen en promoot het gebruik van trainingsprogramma's op basis van een positieve beloningsaanpak.

Het is dus nog even uitkijken naar het advies van de Raad voor Dierenwelzijn, op grond waarvan ik dan ook in de schoot van de regering de discussie zal voeren en met een concreet voorstel zal komen.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, bedankt voor uw antwoord.

Ik denk dat het inderdaad goed zou zijn als er zo snel mogelijk duidelijkheid komt over welke uitzonderingen mogelijk zijn. Kunt u het in uw repliek straks nog even hebben over het verkoopverbod? Ik vind immers dat, als zaken verboden worden – denken we maar aan bepaalde onkruidbestrijders –, het ook goed zou zijn als er een

verkoopverbod komt. Ik neem aan dat dat een kwestie van het federale of zelfs Europese niveau is. Misschien kunt u vanuit Vlaanderen toch een pleidooi houden om het verkopen aan banden te leggen, waarbij dit gelinkt wordt aan de definitieve beslissing na het advies van de Raad voor Dierenwelzijn.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, u haalde zelf al aan dat het decreet al in het Staatsblad gepubliceerd is, maar dat het nog steeds niet in werking is. Het decreet zal pas in werking treden wanneer de Vlaamse Regering hiervoor een datum heeft vastgesteld. Dat is eigenlijk de bijkomende vraag die ik aan u wilde stellen: hebt u al een concrete datum in het vooruitzicht waarop dit decreet in werking zal treden?

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Collega's, over e-collars en hun effecten zijn de meningen nogal verdeeld. Er zijn voorstanders en tegenstanders van. Ik las onlangs een Nederlands artikel waarvan de titel 'Schokken of brokken?' was. De minister haalde ook al aan dat verschillende onderzoeken bewijzen dat je als je een beloningssysteem hanteert ook het gewenste effect kunt halen. Die discussie leeft dus wel. Er zijn al verschillende landen, zoals Nederland, Duitsland en Denemarken, die de e-collars verboden hebben. Ik merk zelf dat er in Vlaanderen wel wat dierenartsen zijn die van oordeel zijn dat de voordelen opwegen tegen de nadelen.

Er is al een verbod. De minister heeft al verwezen naar het decreet van 2018 en dat daarin ook uitzonderingen zijn bepaald voor opleiding en gedragstherapie. Het is nu nog wachten op het advies van de Raad voor Dierenwelzijn. Wij als N-VA-fractie kijken natuurlijk ook mee uit naar wat het advies zal zijn en wat daarna de vervolgstappen zullen zijn.

Ik sluit eventjes aan bij de bijkomende vraag van de heer Vandenhove. Ik heb die bemerking ook gemaakt. Er wordt aangehaald dat er tot op heden geen wetgeving over elektrische halsbanden is en dat de verkoop ervan vrij is. Minister, wordt hierop geanticipeerd? Als er een verbod is op het gebruik zonder een verbod op de verkoop, heeft dat dan geen ongewenste neveneffecten?

Ten slotte is er ook de nood aan gedragstherapie die vaak wordt aangekaart door dierenartsen. Hoe gaan we daarmee om?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De timing met betrekking tot de inwerkingtreding is natuurlijk afhankelijk van het advies. Dat is de eerste stap in de procedure die ik vooropstel. Op grond van dat advies zal ik een beslissing nemen.

Die beslissing behelst in het geval van een verbod ook de uitzonderingsmodaliteiten voor bepaalde groepen en omstandigheden. Ten tweede heeft de beslissing desgevallend ook betrekking op de regulering van de verkoop. Ik denk dat dat allemaal in één aanpak gerealiseerd moet worden.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel, minister, voor uw antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de vergoeding aan de pelsdierkwekerijen en aan de producent van foie gras voor de stopzetting van hun activiteiten – 2895 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Op 31 maart 2021 had ik een schriftelijke vraag ingediend in verband met de stand van zaken in het uitdoofbeleid van de pelsdierkwekerijen. Ik was dan ook een beetje verrast toen ik op 6 april het antwoord op mijn vraag in de pers kon lezen. Daar vernam ik dat elf van de zestien pelsdierkwekers en de enige foiegrasproducent een aanvraag tot stopzetting hebben ingediend. De foiegrasproducent verklaarde dat hij nu een officiële aanvraag tot schadevergoeding heeft ingediend omdat hij decretaal moet stoppen met dwangvoederen voor eind 2023. Door de aanvraag nu in te dienen, kan hij de hoogste financiële compensatie ontvangen. Tegelijk verklaarde hij echter dat hij nog niet van plan is om meteen te stoppen. Hij heeft zelfs nieuwe kuikens besteld. Ook zegt hij dat hij zelf zal kiezen wanneer hij stopt met zijn zaak en dat hij zeker nog een tijdje zal verdergaan.

Minister, hoelang mag een bedrijf nog actief blijven als het al een aanvraag voor compensatie heeft ingediend?

De landcommissie moet de waarde van het bedrijf bepalen zodat er een financiële compensatie berekend kan worden. Hoe lang na de indiening van de aanvraag wordt de compensatie bepaald en wanneer wordt er uitbetaald?

Welke initiatieven zult u nemen zodat er geen misbruik gemaakt kan worden van de financiële compensatie?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het gaat vooruit, het gaat verbazend goed vooruit in deze procedure.

De procedure vanaf het indienen van een aanvraag voor een vergoeding tot het ontvangen van het aanbod duurt maximaal tien maanden. De verschillende procedurestappen en -termijnen zijn in detail geregeld in het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2020.

De aanvrager heeft na het ontvangen van het aanbod zes maanden de tijd om dit aanbod al dan niet te aanvaarden of in beroep te gaan tegen het aanbod.

Een bedrijf is verplicht om uiterlijk op 31 december van het jaar waarin het aanbod over de vergoedingen van de landcommissie is aanvaard, en in elk geval uiterlijk op 30 november 2023, het houden van pelsdieren of het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding te beëindigen. Dit staat zo ook uitdrukkelijk vermeld in dat uitvoeringsbesluit waar ik naar verwees.

Voor het uitbetalen van de vergoedingen moet de aanvrager bewijsstukken voorleggen die aantonen dat het houden van pelsdieren of het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding effectief is stopgezet voor 31 december van het jaar waarin het aanbod over de vergoedingen van de landcommissie is aanvaard. Dit moet misbruik uitsluiten.

Ten slotte kan ik ook nog laten weten dat inmiddels dertien van de zestien pelsdierhouders een vergoedingsaanvraag hebben ingediend op grond van het

uitvoeringsbesluit van 15 mei 2020. Hiernaast is er ook nog de pelsdierhouder die een vergoedingsaanvraag heeft ingediend via de IHD-PAS-regeling (instandhoudingsdoelstelling-Programmatische Aanpak Stikstof).

Uiteindelijk zijn veertien van de zeventien al in de procedure gestapt. Ik denk dat dat inderdaad gestaag vooruitgaat. Dat wil dus zeggen dat, als zij het aanbod dat wordt geformuleerd dit jaar aanvaarden, ze verplicht zijn om uiterlijk op 31 december van dit jaar te stoppen met het houden van pelsdieren of het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Dank u wel voor uw antwoorden, minister. Ik stel me toch vragen. Ik lees inderdaad ook in het uitvoeringsbesluit: uiterlijk op 31 december van het jaar waarin het aanbod is aanvaard conform artikel 5 en in elk geval uiterlijk op 30 november 2023. Er wordt gezegd dat men in elk geval voor 30 november 2023 moet stoppen, maar er staat nergens dat het effectief verplicht zal zijn voor 31 december van het jaar. Je kunt dat een beetje interpreteren. Ik denk dat die producent van foie gras het ook zo heeft geïnterpreteerd dat hij nog tot 30 november 2023 kan doorgaan, maar dan ontvangt hij wel die geboden financiële compensatie. Dat zou niet correct zijn ten aanzien van de bedrijven die later een compensatie aanvragen en dus een lagere financiële compensatie krijgen, maar ook op 30 november 2023 zouden stoppen.

Mijn vraag is vooral of u voldoende zult controleren dat de producent effectief zal stoppen in het jaar dat hij zijn financiële compensatie aanvaardt. Als hij die dit jaar nog aanvaardt, dan zal hij op 31 december van dit jaar moeten stoppen. Hij moet alleen op erewoord verklaren dat hij zal stoppen met zijn bedrijf. Ik vraag dan ook dat u dat extra zult controleren. Hij heeft al in de pers aangegeven dat hij zelf wel zal kiezen wanneer hij zal stoppen. Ik hoop niet dat we hier misbruik van subsidies zullen toestaan. Het kan niet dat hij zijn subsidies ontvangt, maar uiteindelijk blijft doorgaan tot 2023.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik dacht nochtans dat ik duidelijk was en dat ook het kader duidelijk is. We hebben een vrij verstandig systeem uitgewerkt. Wanneer er een aanbod wordt geformuleerd, wordt er ook een vergoeding vastgesteld. Als men niet op het aanbod ingaat en men niet sluit in het betrokken jaar, dan kan men nog altijd zeggen dat men pas het jaar daarop zal sluiten. Dat is een mogelijkheid, maar per jaar dat men niet sluit, gaat er 10 procent van de vergoeding af. Men moet sowieso sluiten voor 30 november. Je kunt zeggen dat er een zekere graad van vrijheid is, maar daar is een prijskaartje aan verbonden, namelijk per jaar uitstel zal er 10 procent van de vergoeding af gaan.

Ten tweede vreest u voor misbruik voor het uitbetalen van de vergoedingen. Ik heb ook gezegd dat de aanvrager bewijsstukken moet voorleggen die aantonen dat het houden van pelsdieren of het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding effectief is stopgezet voor 31 december van het jaar waarin het vergoedingsaanbod is aanvaard. Dit moet misbruik onmogelijk maken: eerst de bewijsstukken en dan de centen.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor de extra verduidelijking. Ik hoop dat de producent effectief zal stoppen op de dag dat hij de vergoeding aanvaardt. Ik raad aan om toch nog een plaatselijke controle uit te voeren om daarvan zeker te zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de problemen met het recht op kosteloos herstel bij het aankopen van huisdieren – 2969 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Mijn vraag zorgt voor nogal wat discussie onder dierenartsen. Daarom hoor ik daarover graag uw mening en visie. Het gaat over het volgende: een uitspraak van het Hof van Cassatie op 18 juni 2020 zorgt voor veel problemen tussen fokkers en consumenten. Wanneer huisdieren kort na de aankoop bij de professionele fokker ziek worden, bijvoorbeeld door het parvovirus, heeft de consument volgens het wettelijk garantiecertificaat het recht om het dier bij een dierenarts te laten behandelen en de gemaakte kosten te verhalen op de kennel. Daartegenover staan echter de algemene verkoopsvoorwaarden, die stellen dat de verkoper het recht heeft om te kunnen voorzien in een kosteloos herstel. Dat houdt in dat de koper het dier ter beschikking stelt van de verkoper en die kijkt met zijn bedrijfsarts of het dier genezen kan worden.

Het Hof van Cassatie stelt het volgende: subsidiair is de consument krachtens artikel 1649quinquies, § 3, van het Burgerlijk Wetboek gerechtigd om van de verkoper een passende prijsvermindering of de ontbinding van de koopovereenkomst te eisen. De consument is hiertoe slechts gerechtigd indien hij geen aanspraak kan maken op herstelling of vervanging, of indien de verkoper niet binnen een redelijke termijn of zonder ernstige overlast voor de consument de herstelling of de vervanging heeft verricht.

Dat maakt dat wanneer een recent aangekocht huisdier ziek wordt, de klant eerst naar de verkoper moet gaan zodat die een poging kan wagen om het dier te genezen via zijn bedrijfsdierenarts. De consument kan daardoor niet meer vrij kiezen tussen dierenartsen. Op zich is dat een kwestie van het consumentenrecht die weinig impact heeft op het welzijn van dieren. Dat is correct. Wat ons echter zorgen baart en waarom ik u daarover ondervraag, is dat we heel veel verhalen horen over zieke puppy's die binnengebracht worden bij de bedrijfsdierenarts van de kennel en daar nooit meer buitenkomen, zonder dat de baasjes ooit enige duidelijkheid krijgen over waaraan hun huisdier nu precies gestorven is. Voor malafide fokkers is het immers voordeliger om te beweren dat de puppy niet gered kon worden en een nieuwe aan te bieden dan om een dure behandeling op te starten. Met die uitspraak van het Hof van Cassatie worden eigenaars voor een deel verplicht om hun hond aan de fokker te overhandigen. De puppy's zijn daarvan het grootste slachtoffer, want die regeling stelt de fokkers in staat hun bedrijfsmodel van massale productie zonder oog voor de gezondheid en levenskwaliteit van de honden voort te zetten.

Ik heb dan ook de volgende vragen voor u, minister. Ik neem aan dat u op de hoogte bent van de uitspraak van het Hof van Cassatie en de mogelijke gevolgen voor het dierenwelzijn. Werden er daarvan al meldingen gemaakt bij de Inspectiedienst Dierenwelzijn?

Een mogelijke oplossing is om de bedrijfsartsen te verplichten een autopsieverslag en een uitgebreid medisch verslag te overhandigen aan de koper en zijn dierenarts bij het overlijden van het dier. Een andere oplossing is dat de keuzevrijheid van dierenartsen toch mogelijk gemaakt wordt door eventueel overleg tussen de dierenarts van de koper en de bedrijfsdierenarts te verplichten. Ik heb uit de praktijken van een aantal dierenartsen al begrepen dat dat geen eenvoudige oplossing zal

zijn, maar ik wil u toch vragen hoe u tegenover die oplossingen staat, minister. Hebt u nog alternatieven als een mogelijke uitweg?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het gebeurt niet altijd dat twee van mijn liefhebberijen samenkomen, namelijk dierenwelzijn, en institutioneel recht en staats hervorming. Ik ben op de hoogte van het arrest, maar dat bevat alleen een bevestiging van de wet Consumentenkoop. Die wet maakt deel uit van het Burgerlijk Wetboek en dat is federale wetgeving. De Inspectiedienst Dierenwelzijn heeft ter zake ook geen weet van klachten. Ik veronderstel dat die terecht komen bij de FOD Economie. Bovendien sluit het feit dat de consument de wettelijke mogelijkheid tot kosteloos herstel heeft, niet uit dat dat ook door de eigen dierenarts van de consument kan gebeuren als de verkoper de dierenartsenkosten terugbetaalt. Het arrest van het Hof van Cassatie spreekt zich daar mijns inziens ook niet over uit. Het consumentenrecht over honden en katten is een gedeelde bevoegdheid, maar de gewesten kunnen de federale regels over consumentenkoop aanvullen.

Men moet zich dus binnen de federale regelgeving inzake consumentenkoop begeven. Die moet men respecteren, maar we kunnen dat wel aanvullen wat betreft de eigen dierenwelzijnsbevoegdheid. Ik heb die mogelijkheid ook ter harte genomen, namelijk met een Vlaamse regelgeving, het Kennelbesluit. Momenteel is het zo dat de Vlaamse regelgeving aanvullend op de federale regeling oplegt dat de verantwoordelijke van de kwekerij of handelszaak bij de verkoop van een hond of een kat een waarborg geeft over de gezondheid van het betrokken dier. Daartoe dient hij de koper ook een behoorlijk ingevuld garantiecertificaat te bezorgen, dat trouwens ook als bijlage bij dat Kennelbesluit is gevoegd. In het garantiecertificaat staat uitdrukkelijk vermeld dat de koper in alle omstandigheden de vrijheid van keuze van dierenarts heeft. Die bepalingen van het garantiecertificaat betreffen dus, zoals gezegd, een aanvulling op de betrokken federale regeling inzake consumentenbescherming.

Belangrijk om mee te geven is dat tegen dat besluit van de Vlaamse Regering, het Kennelbesluit van 15 juni 2019, waarbij de huidige versie van het garantiecertificaat is ingevoerd, een annulatieprocedure is opgestart bij de Raad van State. De Raad van State heeft het beroep op dat punt verworpen bij arrest van 8 juni van vorig jaar. Ik citeer uit het arrest: "Het garantiecertificaat op zich kan worden ingepast in de gewestelijke bevoegdheid inzake dierenwelzijn, omdat het als hoofdzakelijke doelstelling de bescherming van het dier heeft bij de verhandeling ervan, zoals geregeld bij de dierenwelzijnswet, waar aldus het zwaartepunt ligt. Hoewel het garantiecertificaat in enige mate ook aanleunt bij de consumentenbescherming, ligt het zwaartepunt ervan bij de bescherming van het dier."

Dat was dus, wat ons betreft, een positief arrest. Het arrest van het Hof van Cassatie dateert van 18 juni 2020 en heeft dus nog geen rekening kunnen houden met het standpunt en het arrest van de Raad van State, dat dateert van 8 juni. Maar het arrest van de Raad van State is tussengekomen na sluiting van de debatten bij het Hof van Cassatie en kon dus niet worden ingebracht op dat moment, omdat de debatten al gesloten waren. Juridisch gezien lijkt het mij dus zeer plausibel dat het Hof van Cassatie in de huidige omstandigheden anders zou oordelen, gelet op het arrest van de Raad van State.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Bedankt, minister, voor uw uitgebreide en juridische antwoord. In de huidige situatie kan er verder inderdaad weinig gebeuren, maar misschien zou het toch niet slecht zijn dat er via Dierenwelzijn, zij het op een heel eenvoudige en begrijpbare manier, zou worden uitgelegd wat in die situaties kan. Ik heb geen reden om eraan te twijfelen dat de juridische uitslag sluitend is, maar gezinnen of personen die op het terrein met dat soort situatie geconfronteerd worden,

dat is echt wel een probleem. Ook al is het dan juridisch sluitend op te lossen, er is een groot verschil tussen het juridische en het praktische en menselijke op het terrein.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): We krijgen met de regelmaat van een klok berichten binnenvan mensen die een hondje of een kitten aanschaffen en dan na een paar dagen of uren moeten vaststellen dat het dier ziek wordt. Wat ook vaak voorvalt, is dat de koper teruggaat naar de verkoper en dat daar niet altijd evenveel begrip wordt getoond. Als er een dier sterft, is dat meestal ook een moeilijke situatie in de familie. Gewoon een dier vervangen, is ook geen oplossing.

We hebben de problematiek hier al meerdere keren besproken in de commissie. De conclusie die altijd terugkomt, is dat we mensen moeten informeren en sensibiliseren. Ik hoor de heer Vandenhove spreken over het verplichten van autopsieverlagen bij de bedrijfsarts. Ik denk dat we vroeger moeten ingrijpen, omdat het dan al te laat is en het dier dan al is overleden.

We moeten vroeger ingrijpen, voorafgaand sensibiliseren en informatie verspreiden van zulke gevallen die voorvallen. Er is ook nog een meldpunt voor dierenartsen, waar zij gezondheidsproblemen van honden en katten kunnen melden. Ik denk dat we dat ook wat meer kunnen verspreiden en bekendmaken onder de dierenartsen.

Minister, op welke manier worden de dierenartsen betrokken bij dat meldpunt? Hoe wordt dat bekendgemaakt? Hoe wordt daarvan gebruikgemaakt op dit moment? Hoe zijn de cijfers op dit moment?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De juridische complexiteit is natuurlijk wel een resultante van een ondoorzichtige bevoegdheidsverdeling. Maar ik heb begrepen dat de Vivaldicollega's zich daar met haast en spoed over zullen buigen, met een complete bevraging. Het is belangrijk dat het dierenwelzijn toch geen slachtoffer is van een complexe institutionele indeling in dit land. Maar ik heb begrepen dat dat dra wordt aangepakt.

Ik wil toch nog even meegeven dat wij ons wel gekweten hebben van onze taak, namelijk ervoor zorgen dat de koper wordt geïnformeerd. Eigenlijk moeten niet de dierenartsen geïnformeerd worden, maar de koper. In het kader van een garantiecertificaat hebben we dat opgelegd met het Kennelbesluit. Elke verkoper moet de koper een garantiecertificaat bezorgen en in dat garantiecertificaat staat uitdrukkelijk vermeld dat de koper in alle omstandigheden de vrijheid van keuze van dierenarts heeft. Het is dus de koper die moet worden gesensibiliseerd en die zich bij de koop natuurlijk ook moet vergewissen van de inhoud van dat garantiecertificaat. Op grond van dat garantiecertificaat heeft hij of zij dus in alle omstandigheden de vrijheid van keuze van dierenarts. En dat is het belangrijkste, dat men daar goed wat aandacht voor heeft.

Ik denk dat we met betrekking tot die regelgeving echt goede stappen vooruit hebben gezet. We zorgen ervoor dat het dierenwelzijn, maar ook de rechten van de consument in dezen gevrijwaard worden.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Bedankt voor het vrij volledige antwoord. Dank ook aan de collega's voor de aanvullingen.

Ik denk dat de dierenartsen in heel dat verhaal toch een vrij belangrijke rol kunnen spelen inzake sensibilisering. Ik heb indertijd in Limburg inderdaad geprobeerd om daarrond een campagne op te zetten met dierenartsen. Er zijn ongetwijfeld een aantal

dierenartsen die het echt goed menen en die natuurlijk in heel die keten een niet onbelangrijke rol kunnen spelen, alhoewel sensibilisering door dierenwelzijn en het consumentenrecht zeker eerder in die keten komen. Maar bedankt voor het antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over ongevallen met varkens in veeteeltbedrijven – 3018 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, we lezen in de media geregeld berichten over vooral varkens die sterven doordat de stalvloer instort. Daardoor verdrinken de varkens in hun eigen mest. Eind maart vielen een aantal varkens door hun stalvloer in Koekelare, midden april was er zo'n ongeval in Handzame en een paar dagen later begaf weer een rooster het in Zarren. In de brandweerzone Westhoek is daarvoor een speciaal dierenreddingsteam actief. Vorig jaar had dat team op jaarbasis tussen de 40 en 45 opdrachten, maar de voorbije maanden werden ze voor gemiddeld 2 incidenten per week opgeroepen.

Het Boerensyndicaat heeft gepleit voor meer controles op mestputten, om dit soort incidenten te voorkomen. De mestputten begeven het doordat ze zijn gemaakt van beton, waar scheurtjes in komen door ammoniak en mestgassen. Een regelmatige controle op scheuren of schade kan al veel dierenleed voorkomen. Zo kunnen de roosters preventief vervangen worden. Voor mij kan het niet dat varkens periodiek omkomen door dit soort incidenten. Er zouden dan ook maatregelen moeten worden genomen om dit dierenleed maximaal te voorkomen.

Ik weet dat u perfect zou kunnen verwijzen naar uw collega van Landbouw, maar uiteindelijk stel ik hier de vraag vanuit het aspect Dierenwelzijn.

Minister, bent u op de hoogte van deze problematiek? Is er een verklaring voor de stijging van het aantal incidenten?

Worden varkensstallen hier systematisch op gecontroleerd? Zo niet, is het niet mogelijk om een plan van systematische controle uit te werken, al dan niet in samenwerking met uw collega van Landbouw of Omgeving, om ten minste de landbouwers te verplichten of ertoe aan te zetten preventief hun roosters te vervangen?

Minister, hoe staat u tegenover een mogelijk verbod op het huisvesten van varkens boven mestputten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U staat op het punt om zich tot de commissie Landbouw te keren. Ik neem die problematiek zeker en vast mee, want u zit hier inderdaad op het snijpunt van de bevoegdheden van Landbouw en Dierenwelzijn. Ik ken de problematiek ook. De roosters in varkensstallen zijn gemaakt van beton, en omdat de onderkant van die roosters in contact komt met de gassen uit de mest, ontstaat na verloop van tijd betonrot. Daardoor kunnen de roosters het begeven.

Men heeft geen echte verklaring voor het feit dat dergelijke incidenten zich de laatste tijd meer lijken voor te doen. Dat gaat dan ongetwijfeld om investeringen die werden gedaan in hetzelfde tijdsfragment, vermoed ik. Maar dat is eerder een

problematiek voor ingenieurs die iets van beton en betonmoeheid kennen. Het is wel zo dat de Vlaamse bedrijven groter geworden zijn, wat de kans verhoogt dat er zich iets voordoet. En investeringen in de varkenshouderij verlopen vaak in golven, bijvoorbeeld naar aanleiding van een veranderende wetgeving of goede prijzen op een bepaald moment. Daardoor is het mogelijk dat er een generatie stallen is die nu tegen haar einde loopt.

De controle van die vloeren is niet zo evident – daar hebt u zich waarschijnlijk ook van kunnen vergewissen –, en zeker niet voor mijn inspecteurs van Dierenwelzijn. Want in het kader van hun controle in de varkensstallen kijken ze natuurlijk wel naar de staat van de roosters. Maar aan de bovenkant van de vloer valt niets te zien; het is aan de onderkant van de vloer dat er mogelijk enige aantasting zichtbaar is. Dat is natuurlijk niet gemakkelijk; dat zou betekenen dat men in een lege stal die vloer eruit moet lichten om de onderkant te inspecteren.

Een geheel verbod op huisvesting op roostervloeren voor varkens is niet onmiddellijk haalbaar, denk ik. Dit zou enkel kunnen na een voldoende lange overgangsperiode, omdat zo'n nieuwe vloer ook wel een serieuze investering vergt. Daarnaast zijn ook de invloeden op het milieu belangrijk. De huidige emissiearme stalsystemen die op de markt zijn, maken praktisch allemaal gebruik van roostervloeren. We hebben het er afgelopen weekend nog over gehad, toen het over stikstof ging. Die emissiearme stalsystemen zijn net de standaard. Dat maakt een volledige omslag moeilijk, zeker op korte termijn.

We bekijken het probleem alleszins op een overleg met de landbouwsector, en dan vooral met de spelers op het veld, de Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat (ABS), om te kijken welke aanpak mogelijk is. Want het is inderdaad onaanvaardbaar dat dieren op zo'n manier moeten sterven. De sector heeft er trouwens alle belang bij om die problematiek in kaart te brengen, om te zien wat men eraan kan doen. Want het zorgt natuurlijk ook voor heel wat onzekerheid en heel wat dierenleed. Maar het zorgt ook voor onzekerheid in hoofde van de exploitanten.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat uw analyse inderdaad correct is. Het is niet alleen een kwestie van dierenwelzijn. Dat de landbouwsector wil meewerken blijkt uit de suggestie vanuit het ABS, die ik ook in mijn vraag had verwerkt. Maar ik denk dat dit inderdaad een gegeven is waarvoor ik al een aantal keren heb gepleit in andere commissies: inspectiediensten en handhavingsinstanties zouden het best zoveel mogelijk samenwerken. Dat is ook de ambitie van uw collega Zuhail Demir, denk ik. Misschien komen hier zelfs federale aspecten aan bod voor veiligheid op het werk. Ik denk dat dit inderdaad alleen kan worden aangepakt als de verschillende diensten samenwerken.

Ik dank u voor uw antwoord. Ik zal zeker en vast de vraag ook in de commissie Landbouw stellen, om er verder mee achter te zitten.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik neem akte van de repliek. Ik hoop dat we toch ergens kunnen geraken. Want dit is toch een gedeeld belang, hoor, zowel in functie van Dierenwelzijn als in functie van Landbouw.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het werkingsprogramma 2021 van BRUZZ – 3023 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik heb opnieuw een vraag met betrekking tot BRUZZ, het Vlaams-Brusselse magazine dat de berichten over onze stad en de band tussen Vlaanderen en Brussel moet versterken. Dat ligt mij na aan het hart.

De Vlaamse Gemeenschap vernieuwde eind vorig jaar de samenwerking met BRUZZ in de vorm van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. We keurden in het Vlaams Parlement op aangeven van mijn fractie een voorstel van resolutie goed met enkele duidelijke richtsnoeren voor een toekomst voor het Vlaams-Brusselse stadsmedium. Het toonde de betrokkenheid vanuit de Vlaamse overheid en de Vlaamse Regering met betrekking tot BRUZZ aan, en tegelijkertijd de betrokkenheid vanuit het Vlaams Parlement en dus de hele Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van BRUZZ als Vlaams-Brussels medium. We willen actief bijdragen aan de verdere uitbouw van dit stadsmedium, een engagement dat ook ik ten volle wens uit te dragen.

Beide initiatieven scheppen dus een duidelijk kader waarbinnen BRUZZ zich verder moet ontwikkelen. Wat ons betreft is dat niet vrijblijvend. We mogen niet vergeten dat BRUZZ een volledig gesubsidieerd magazine is. De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement zijn aandeelhouders van dit magazine. Het zou niet bestaan als wij hier niet de nodige middelen voor zouden voorzien. De resolutie die we hebben goedgekeurd en uiteraard ook de samenwerkingsovereenkomst geven aan op welke aandachtspunten de werking zich zou moeten toespitsen.

Ik gaf enkele maanden geleden reeds aan dat het beleidsplan van BRUZZ niet altijd een getrouwe vertaling vormt van de samenwerkingsovereenkomst en van de richtsnoeren die in de resolutie zijn aangegeven. U gaf aan dat de samenwerkingsovereenkomst echter nog niet gefinaliseerd was en we dit binnen afzienbare tijd verder zouden kunnen evalueren.

Minister, het meerjarig beleidsplan wordt in de feiten verder vertaald door middel van de werkingsprogramma's. Ik heb het laatste werkingsprogramma van BRUZZ bij me liggen. Die werkingsprogramma's concretiseren het beleidsplan en de operationele doelstellingen. Dit is een beetje een eerste test, een lakmoesproef van de omzetting van de richting die aan BRUZZ gegeven moet worden. Ik heb kennisgenomen van het werkingsprogramma 2021 en moet jammer genoeg vaststellen dat mijn kritische bemerkingen die ik een paar maanden geleden heb gegeven ten aanzien van het beleidsplan, herhaald moeten worden.

Ik zeg uit grote betrokkenheid en bekommernis dat we in onze resolutie hebben vooropgesteld en met een duidelijke meerderheid hebben gevraagd dat de band tussen Vlaanderen en Brussel duurzaam zou worden verankerd in de berichtgeving, dat het correct Nederlands als standaardtaal zou worden gehanteerd in de verschillende mediakanalen, dat BRUZZ de positie van het Nederlands versterkt door zijn gebruikers in het Nederlands te informeren, een drietalig videoaanbod te doen en anderstaligen aan bod te laten komen, waardoor de kennis van de Vlaamse Gemeenschap in een tweetalig Brussel bevorderd wordt en de participatie van het Nederlandstalig netwerk in Brussel verhoogt.

Verder zegt de samenwerkingsovereenkomst die door de Vlaamse Regering op de laatste ministerraad van december 2020 is goedgekeurd, heel duidelijk in de opdrachten in artikel 8 – ik zal ze niet allemaal opsommen – dat de Vlaams-Brusselse

Media (VBM), dus BRUZZ, een bijdrage leveren aan het informatie-, communicatie- en promotiebeleid van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), en aan een beleid dat streeft naar een dynamische gemeenschapsvorming op maat van Brussel. Het informeert een zo breed en divers mogelijk publiek over de Vlaamse Gemeenschap, de VGC en de voorzieningen ervan in Brussel. BRUZZ versterkt mee de band tussen de Vlaamse Gemeenschap en Brussel. VBM heeft aandacht voor een veelzijdige, evenwichtige beeldvorming en verzorgt gemeenschapsberichtgeving, afstemming en interactie van het Vlaams informatie-, communicatie- en promotiebeleid tussen Brussel en het hinterland.

Dat is wat door het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering vooropgesteld wordt en wat men kan verwachten van de operationele leiding.

Ik lees dan in het werkingsprogramma 2021 bepaalde strategische doelstellingen. Ik haal ze hier aan. BRUZZ is een relevante, geloofwaardige mediaorganisatie, die de referentie voor Brussels nieuws is. BRUZZ is redactioneel onafhankelijk. BRUZZ verhoogt de kwaliteit van het aanbod, stelt kwaliteit boven kwantiteit, is een maatschappelijk verbindend project, maakt een verschil in het dagelijks leven. Het ontwikkelt een ambitieuze, performante digitale strategie. BRUZZ stelt duurzaamheid centraal, duurzame journalistiek, arbeidsrelaties, en ga zo maar door.

In de missie zegt men inderdaad aandacht te hebben voor het Nederlandstalig stadsleven. Men verbindt gemeenschappen met elkaar, over talen en culturen. Men slaat vanuit de hoofdstad een brug naar Vlaanderen en de rest van de wereld.

Men zegt zich tot de Nederlandstalige Brusselaars te richten. Ik betreur al een beetje dat de term 'Brusselse Vlamingen' of 'Vlaamse Brusselaars' niet meer wordt gebruikt. Men zegt daarbij een bijzondere aandacht te hebben voor jongeren. BRUZZ draagt bij tot de taalkundige culturele verscheidenheid in Brussel en stimuleert het gebruik en de kennis van het Nederlands. Men creëert een meertalige content. Men wil en moet duurzaam zijn, wil meer in de stad aanwezig zijn. Men moet veranderingen blijven omarmen, zo stelt men.

Als ik die drie documenten naast elkaar leg, dan zie ik toch eigenlijk een fundamenteel verschil. Enerzijds is er wat de partner verwacht en in samenwerkingsovereenkomsten oplegt, wat in het Vlaams Parlement gebeurde. Anderzijds is er de concrete operationele uitvoering.

De voorzitter: Mijnheer Vanlouwe, kunt u alstublieft afronden? De vraagsteller heeft vijf minuten.

Karl Vanlouwe (N-VA): Ik zit eigenlijk nog maar in de helft van mijn vraag, maar ik zal afronden.

Er wordt dus een reeks punten opgesomd. Een van die punten is onder meer uiteraard het streven tegen discriminatie. We stellen wel vast dat de berichtgeving enorm gefocust is op jongeren, wat ik begrijp, maar er zijn natuurlijk ook andere Vlaamse Brusselaars. Ik denk dat men zich moet richten tot alle Brusselse Vlamingen. Ik heb dan ook een vraag met betrekking tot die aandacht voor pluralisme en objectiviteit in de berichtgeving. Er is het systeem van interne controle, dat ik nergens terugvind. Ik vind ook bijzonder weinig aandacht terug voor de band tussen Vlaanderen en Brussel. Wie BRUZZ wekelijks leest, zal dat ook vaststellen.

Minister, op welke manier geeft het nieuwe werkingsprogramma richting aan de nieuwe invulling van die samenwerkingsovereenkomst? Op welke manier geeft dat uitvoering aan wat wij vanuit het Vlaams Parlement verwachten? Hoe evalueert u het nieuwe werkingsprogramma, gelet op onze resolutie? Hoe verzoent u de geschetste passage in het werkingsprogramma omtrent het gebruik van andere talen

met de duidelijk limitatieve invulling van meertaligheid opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst en de resolutie van het Vlaams Parlement? Gaat u iets ondernemen? Welke acties zal BRUZZ op korte termijn opzetten om het onderzoek naar objectiviteit en pluralisme in de berichtgeving kracht bij te zetten, ook gelet op wat het Vlaams Parlement heeft verwacht? Welke initiatieven plant BRUZZ op korte termijn om de taalkwaliteit van de berichtgeving bij te spijkeren? Dat is niet meteen een discussie inzake BRUZZ, maar als men dt-fouten niet meer zo erg zou vinden ... Ik denk toch dat taalkwaliteit ook van een medium mag worden verwacht.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Vanlouwe, dank u wel voor de vraag, en ook voor uw heel terechte betrokkenheid bij de Vlaams-Brusselse nieuwsmedia, bij BRUZZ. Ik wil beginnen met een algemene overweging. Ik ben blij dat net collega Bex nu inlogt. Er is iets wat ik al vaak heb vastgesteld in deze commissie, namelijk dat we er in deze commissie allemaal van overtuigd zijn dat onze investeringen in Brussel lonen, dat we die ook moeten voorzetten. Dat is ook zo in het kader van het algemene Brusselbeleid en het mediabeleid in het bijzonder. U weet dat BRUZZ sterk wordt betoelaagd. Ik kan me inderdaad inbeelden dat die situatie helemaal anders zou zijn, mocht niet Vlaanderen, maar bijvoorbeeld het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verantwoordelijk zou zijn voor deze materie. Dit echter ter inleiding.

Ik denk ook dat het belangrijk is dat we de boodschap die we hier in deze commissie elke week verdedigen, ook binnen onze respectievelijke partijen, nationaal en in Brussel, uitdragen.

Collega Vanlouwe, u weet dat we het al op 20 januari in deze commissie hebben gehad over het nieuwe beleidsplan 2021-2025 van BRUZZ. In mijn antwoord toen heb ik gesproken over het intense traject dat werd afgelegd én de trilaterale goedkeuring, door de Vlaamse Regering, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de vzw die BRUZZ beheert, van de samenwerkingsovereenkomst 2021-2025, met als bijlage het bijhorende meerjarenbeleidsplan. U hebt toen ook een aantal vragen gesteld. Ik zal uiteraard niet op al die elementen terugkomen. Ik zal focussen op de vragen die u nu stelt of opnieuw stelt. U zult vaststellen dat er natuurlijk ook een grote continuïteit is tussen de antwoorden van toen en die van nu.

De jaarlijkse werkingsprogramma's van BRUZZ geven uiteraard uitvoering aan de strategische doelstellingen van het meerjarenbeleidsplan. Zowel de raad van bestuur als de twee administraties toetsen het werkingsprogramma af aan het meerjarenbeleidsplan, en uiteraard ook breder aan de beheersovereenkomst. Dat gebeurt onder meer in het kader van de rapportering en de jaarlijkse opvolgingsgesprekken met het management van BRUZZ. Ik wil daarbij dan ook graag benadrukken dat bepaalde zaken die in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst scherper werden gesteld, ook en zeker binnen dit opvolgingsproces een prominente plaats zullen krijgen. In die zin is het meerjarenbeleidsplan natuurlijk een belangrijk document, maar lang niet het enige dat bepalend is voor de koers die BRUZZ ter zake zal hebben. Zeker wat de aangescherpte elementen van de samenwerkingsovereenkomst betreft, is het belangrijk om dat op te merken.

Ik kom dan tot uw centrale opmerking, over taal en meertaligheid. De verbintenissen inzake meertaligheid zijn bepaald in artikel 8, ten derde, van de samenwerkingsovereenkomst. Ik zal dat even citeren, want dat is wel een belangrijke passage. Erin staat dat de vzw Vlaams-Brusselse Media (VBM) bijdraagt "tot het waarborgen van de taalkundige en culturele verscheidenheid in Brussel door er het gebruik en de kennis van het Nederlands mee te stimuleren". Meertalige redactionele elementen kunnen worden ingezet, waarbij meertaligheid geen doel op zich is, maar "een middel om mensen dichterbij elkaar en bij het Nederlandstalige netwerk in Brussel te

brengen. In die context is de rol van BRUZZ het Nederlands en de meertaligheid in Brussel versterken.” De VBM beschikt daartoe over een coherent taalbeleid.

Onze samenwerkingsovereenkomst bakent daarmee meertaligheid veel duidelijker dan de voorgaande af tot een instrument, een middel. Het wordt natuurlijk niet uitgesloten. De vzw moet daaromtrent een coherent taalbeleid ontwikkelen. Dat is een heel belangrijk punt. Bij de jaarlijkse evaluatie en bijhorende opvolgingsgesprekken zal dat taalbeleid ook worden getoetst aan de samenwerkingsovereenkomst, maar ook de berichtgeving zelf zal worden getoetst aan de consequente toepassing van dat taalbeleid.

Ik denk dat we op dat vlak dus een sterke basis hebben in de samenwerkingsovereenkomst. We verwachten ook van BRUZZ dat daar een coherent taalbeleid wordt uitgewerkt. Er zal ook jaarlijks worden bekeken of dat volstaat, of dat in overeenstemming is met die zeer centrale bepaling in de samenwerkingsovereenkomst.

Een volgende vraag had betrekking op pluralisme en objectiviteit. Dat is natuurlijk uitermate belangrijk. Ik zeg dat als minister bevoegd voor Brussel, maar uiteraard ook als minister bevoegd voor het mediabeleid. Ik ben ook blij dat collega Brouwers aanwezig is, want zij weet als lid van de commissie Media ook hoe belangrijk pluralisme en objectiviteit zijn, bijvoorbeeld wat de VRT, maar ook wat de andere omroepen betreft.

BRUZZ heeft de jongste jaren diverse maatregelen ter zake genomen én in zijn dagelijkse werking geïncorporeerd. Die zijn ook geformaliseerd in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, met name in de artikelen 16 en 17. BRUZZ moet over de opgesomde kwaliteitselementen en -instrumenten én de toepassing ervan rapporteren in zijn jaarlijkse functionele verantwoording. Iedereen die op dat vlak bij BRUZZ structurele problemen of beleidsmatige knelpunten ziet of een concrete klacht heeft over een specifiek bericht of redactionele bijdrage, kan die altijd rechtstreeks overmaken aan BRUZZ, waar ze volgens de klachtenprocedure zal worden behandeld.

Collega Brouwers en de leden van de commissie Media weten dat ik me nooit zal mengen in concrete dossiers, omdat het eigenlijk niet gepast is dat een minister de redactionele kwaliteiten van een bepaald artikel of bijdrage controleert, maar er is inderdaad een klachtenmechanisme bij BRUZZ dat ervoor moet zorgen dat de journalisten en de redacties steeds kritisch kijken naar de eigen berichtgeving en er vooral ook op toezien dat die onpartijdigheid, dat pluralisme, die objectiviteit worden gerespecteerd.

U had ook een vraag over het gebruik van het Nederlands.

Alle BRUZZ-media moeten een kwaliteitsvol en correct Nederlands gebruiken. Ik ben misschien niet het best geplaatst om dat na te kijken, maar ik heb toch de indruk dat de tv-ankers van BRUZZ goed Nederlands spreken. De vzw zet binnen haar hr-beleid ook sterk in op competentieontwikkeling en voorziet een continu leertraject voor alle medewerkers teneinde de kwaliteit van de output nog te kunnen verbeteren. In sommige artikels, soms ook overgenomen uit anderstalige media, sluipen sporadisch taal-, vertaal- of typfouten. Maar ik stel daarbij vast dat die meestal snel worden rechtgezet. In dit verband geef ik nog mee dat BRUZZ, boven op de tweejaarlijkse bereikstudie, bij de gebruikers zal peilen naar hun beoordeling van de kwaliteit van de berichtgeving op alle BRUZZ-media.

Mijnheer Vanlouwe, u hebt er in uw vraagstelling niet naar verwezen, maar u hebt het in de inleiding bij uw vragen wel over de focus op jongeren gehad. Ik ben ook minister van Jeugd, en ik ben natuurlijk tevreden dat er binnen BRUZZ specifieke initiatieven worden genomen om jonge kijkers, luisteraars en mediagebruikers te bereiken. Ik denk daarbij aan BRUZZ Ket, maar ook aan vele andere initiatieven vanuit BRUZZ. In de beheersovereenkomst met de VRT is het bijvoorbeeld ook een

prioriteit dat toekomstgerichte media – media die over vijf of tien jaar nog succes willen hebben – er zeker ook voor moeten zorgen dat ze een groot bereik hebben bij de jonge gebruikers en kunnen aansluiten bij het nieuwemediagebruik, dat online of via social media gebeurt.

Dit gezegd zijnde deel ik uiteraard uw uitgangspunt: BRUZZ moet er zijn voor alle Brusselaars die zich van het Nederlands willen bedienen of in die richting willen evolueren. Daarom is het helemaal terecht dat BRUZZ ook voldoende aandacht moet hebben voor alle categorieën Brusselaars, zeker ook de senioren, en dat over de verschillende platformen heen.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik kijk alvast uit naar de periodieke rapportering, zoals die inderdaad in de samenwerkingsovereenkomst vermeld staat. Het moet natuurlijk ook een zelfkritiek, een zelfevaluatie zijn. Dat is iets anders dan zichzelf op de borst te kloppen.

Ik blijf een klein beetje teleurgesteld. Zowel in de samenwerkingsovereenkomst als in de resolutie is heel uitdrukkelijk de opdracht gegeven dat BRUZZ moet bijdragen aan het informatie-, communicatie- en promotiebeleid van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), moet werken aan dynamische gemeenschapsvormen en moet informeren naar een breed publiek over de Vlaamse Gemeenschap en de VGC én hun voorzieningen in Brussel. Ik citeer dus wat er in de samenwerkingsovereenkomst staat. BRUZZ moet dus informeren over het brede Vlaams-Nederlandstalig netwerk van organisaties en verenigingen in Brussel. Ik zie dat in de realiteit, in de berichtgeving van BRUZZ echter niet gebeuren, en ik zie dat ook niet in het werkingsprogramma van BRUZZ.

Ik blijf uitkijken naar die rapportering, zoals die inderdaad in de samenwerkingsovereenkomst is vermeld. Ik weet bijvoorbeeld dat BRUZZ over de vraag die ik hier stel en dat er een debat bestaat over de opdracht van BRUZZ, niet zal informeren. Ik kan me niet inbeelden dat er niemand van BRUZZ deze commissie volgt, maar ik betwijfel of hierover bericht zal worden, terwijl het er natuurlijk over gaat of BRUZZ als gesubsidieerd medium de taak uitvoert die de overheid van BRUZZ verwacht.

Met betrekking tot het taalgebruik hebben we inderdaad een opsomming gegeven van wat wel en niet kan. Ik heb daar nog altijd mijn twijfels over. Af en toe zie ik dat er in een andere taal gecommuniceerd wordt. Ik zie nog altijd dat het edito in drie talen verschijnt. Men heeft dat destijds verantwoord door te zeggen dat men in een coronacrisis zit en dat men iedereen moet proberen te informeren.

De vraag is of dat in overeenstemming is met de samenwerkingsovereenkomst in de resolutie.

Ten slotte begrijp ik dat u minister van Jeugd bent, maar we leven in een digitaal tijdperk waar jongeren zeer veel lezen op de site. Tegelijk is er een ouder publiek in Brussel dat minder die digitale vaardigheden heeft, en nog altijd uitkijkt naar een magazine. Als Arno op de voorpagina staat, is dat toch voor een ouder publiek, zij het ook nog wel voor een jonger publiek, maar de content van de artikelen wijst toch op een bepaald jongerenmagazine. Dat blijkt ook uit het volledige werkingsprogramma van het beleidsplan van BRUZZ. Ik hoop dat we dat blijven evalueren. Ik kijk in de eerste plaats uit naar de evaluaties en rapporteringen en wat die zullen brengen in de toekomst.

De voorzitter: Mag ik u vragen om u te houden aan de spreektijd? We hadden vanmorgen al een hele vergadering over Dierenwelzijn. Daar is minder tijd aan besteed dan aan deze ene vraag. De spreektijden moeten worden gerespecteerd.

Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Voorzitter, inzake het editoriaal kijken we vooral uit naar het taalbeleidsplan waarin de visie naar voren zal komen. In dat kader zullen we moeten zien wat BRUZZ vooropstelt. Daar kan ik niet veel aan toevoegen.

Wat de relevantie van het blad voor ouderen betreft, onderschrijf ik volledig uw mening. Er moet voldoende aandacht voor zijn.

Rond lineaire televisie is het belangrijk dat ouderen zich daarin kunnen herkennen. Arno is wel voor alle generaties herkenbaar, voor oud en jong. Ik hoop dat we daar nog lang van kunnen genieten.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): We zullen inderdaad zien wat de toekomst brengt, en waar een bijsturing kan gebeuren. Ik hoop dat BRUZZ als medium uitvoert wat heel uitdrukkelijk wordt verwacht door de overheid. We hebben daar afspraken over gemaakt met betrekking tot de band Vlaanderen - Brussel. Het is een puur Brussels medium met een specifieke taak naar Vlamingen, Nederlandstaligen en iedereen die zich betrokken voelt bij de Vlaamse Gemeenschap. Ik hoop dat BRUZZ de taak uitvoert waar het subsidies voor krijgt en die in de afspraken is vastgelegd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het verdwijnen van de commentaarsectie op de website van BRUZZ – 3076 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Nog een vraag over BRUZZ, minister, ik ben benieuwd of er een artikel over zal verschijnen, maar ik betwijfel het. Begin februari besliste de redactie van BRUZZ om voor het overgrote deel van de online artikels het discussieforum te schrappen zodat publieke reactie op artikels niet langer mogelijk was.

De redactie stelde dat het steeds moeilijker werd om het aantal ongepaste reacties te monitoren of te verwijderen en zag zich genoodzaakt om alles een halt toe te roepen. Het is nu enkel mogelijk om een persoonlijk bericht te sturen naar de redactie voor een reactie of opmerking. Die wordt echter niet gepubliceerd op de website. Ik betreur ten zeerste deze beslissing, en zo zijn er nog mensen.

Ik ben zelf reeds meermalen aangevallen op dat discussieforum. Ik kan daar perfect mee leven, dat is nu eenmaal waar een discussieforum van een redactie voor staat. Dat dient inderdaad om kritiek te leveren op berichtgeving of wat dan ook.

Het discussieforum op BRUZZ was een uitgelezen plaats, waar geïnteresseerde Brusselse Vlamingen en niet-Brusselaars konden discussiëren over een bepaald onderwerp. Het laat bijgevolg haters en trolls winnen wanneer dat uiteindelijk verdwijnt. Een kleine minderheid zorgt er bijgevolg voor dat veel oprecht geïnteresseerde en geëngageerde reageerders niet langer beschaafd van gedachten kunnen wisselen. Ik stel mij dan ook de vraag of meer aandacht voor de manier van modereren eigenlijk geen oplossing had kunnen bieden, gezien de subsidies die BRUZZ ter beschikking krijgt van de Vlaamse Gemeenschap. Dit discussieforum bestond namelijk al enkele jaren en negatieve of ronduit verschrikkelijke reacties

bestaan ook al jaren en beperken zich niet tot BRUZZ. Iedereen kent uiteraard andere discussiefora van verschillende media.

De discussiefora vormden vaak ook een plek waar er kritiek werd gegeven op de soms onvolledige of selectieve berichtgeving van BRUZZ, die op sommige momenten te wensen overlaat, zeker wanneer het over bepaalde onderwerpen gaat. De reacties wezen de redactie af en toe op de selectieve blindheid die men in de nieuwsverslaggeving aan de dag legde en konden soms ook wijzen op een fout. Er waren ook een aantal taalminnaars die het gebrek aan correct Nederlands benoemden en ook wel veroordeelden. Met deze afschaffing is een verder publiek debat over de toezetting van een bepaald artikel niet mogelijk, net zoals andere elementen eveneens verdwenen zijn. We leven nu, zeker in Brussel, in een burgerparticipatietraject. En dan verdwijnt dit reactieforum plots. Er werd ook sterk en afwijzend gereageerd op de beslissing op – enigszins cynisch – het discussieforum zelf.

Media moeten van alle mensen kritische burgers maken en mediawijsheid van de Vlamingen versterken is een van de beleidspunten vanuit uw andere bevoegdheid Media. Maar media moeten zelf ook een dosis zelfreflectie aan de dag durven te leggen en zichzelf openstellen voor kritiek. Ik verwijs naar de VRT met de ombudsman. Ik heb onlangs het artikel gelezen van de ombudsman die zegt dat veel geïnterviewden te vaak worden onderbroken. Hij erkende dat heel uitdrukkelijk. Media verheffen boven de lezer of gebruiker, daar hebben we geen boodschap aan.

Deze beslissing gaat naar mijn gevoel in tegen de tijdsgeest, waarbij reacties en commentaren op sociale media gemeengoed zijn geworden en eveneens onderdeel uitmaken van een publiek debat. De discussie over vrijemeningsuiting staat de laatste weken en maanden op scherp en we zien steeds meer pogingen ten tonele verschijnen om het vrije woord aan de banden te willen leggen.

De beslissing staat tot slot ook haaks op een van de pijlers die men zelf in het werkingsprogramma 2021 naar voren schuift, namelijk 'BRUZZ vergroot de interactie met de gebruikers'. Maar men haalt dan wel het discussieforum weg.

Ik heb echter even gewacht om hierover vragen te stellen, omdat de redactie zelf aankondigde in deze beslissing te zoeken naar een nieuw discussieplatform waarop mensen niet langer anoniem kunnen reageren. Ik moet echter nog steeds vaststellen dat deze zoektocht nog niet geleid heeft tot resultaten. Niets is zo permanent als tijdelijk, dus wens ik hieromtrent toch wat opheldering. Dat forum is intussen ongeveer drie maanden offline, denk ik.

Wat zijn de redenen voor het permanent sluiten van het discussieforum bij artikels? Welke nieuwe elementen doken in dit kader de afgelopen maanden op, waardoor men tot een dergelijke drastische beslissing meende te moeten overgaan?

Waarom kon een doorgedreven moderatie van de commentaarsectie geen oplossing bieden om zodoende de volledige afschaffing van het discussieforum te vermijden? Het is altijd interessant om in discussie te blijven gaan.

Hoe evalueert u de beslissing van de BRUZZ-redactie, gelet op de samenwerkingsovereenkomst?

Wat is de stand van zaken in de zoektocht naar een nieuw discussieplatform? Wanneer kunnen we dit verwachten?

Hoe verzoent u de wens van BRUZZ om de interactie met de gebruikers te verhogen, terwijl het discussieforum verdwenen is?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel, collega Vanlouwe, voor de vraag, die te kaderen valt in een meer algemene tendens en evolutie in het medialandschap, in eigen land en ook internationaal. Je ziet dat verschillende krantensites en bijvoorbeeld ook de site knack.be onlangs nieuwe maatregelen genomen hebben op het vlak van het beperken van de reacties en op het vlak van het registreren. Ook internationaal evolueert er heel veel: Reuters, Bloomberg, The New York Times en CNN.com hebben onlangs aanpassingen doorgevoerd op dat vlak. Ze hebben hun aanpak veranderd. Dit is een constante evolutie in het nationale en internationale medialandschap.

Ook BRUZZ heeft op dat vlak een aantal beslissingen genomen, beslissingen die ook verder geëvalueerd zullen worden. Er zijn verschillende redenen waarom BRUZZ deze beslissingen genomen heeft, beslissingen die natuurlijk van BRUZZ kwamen en niet van de politiek. Ten eerste heeft BRUZZ vastgesteld dat een aantal nationale media de reactiemogelijkheden beperkt hebben, waardoor een aantal zogenaamde 'trollen' de mogelijkheden op BRUZZ.be ontdekten en waardoor er een toestroom was van een aantal personen die 'minder relevante' of 'nogal eenzijdige' opmerkingen maakten, die onder de definitie van 'trolling' vallen.

Deels daardoor, maar ook door het toegenomen bereik van BRUZZ, was het aantal reacties de jongste maanden enorm toegenomen. Daardoor werd moderatie bijzonder moeilijk en was het moeilijk om ervoor te zorgen dat ernstige, kritische reacties zichtbaar waren en de niet-serieuze reacties minder aan bod kwamen.

Tot slot was het door de verstrenging van de GDPR-regels (General Data Protection Regulation) voor gebruikers veel gemakkelijker om onder een schuilnaam, dus anoniem, te reageren op het forum van BRUZZ. Dat zijn enkele elementen ter verantwoording van die beslissing.

Het forum van BRUZZ was lange tijd een plek waar gebruikers op een beschaafde en verantwoorde manier konden discussiëren. Maar de redactie van BRUZZ stelde vast dat dat de jongste maanden steeds minder het geval was. Het feit dat haters en trollen, persoonlijke aanvallen en anonieme, kwetsende en pijnlijke berichten het forum van BRUZZ steeds meer overnamen, heeft er mee toe geleid dat de redactie na overleg met de raad van bestuur die beslissing nam met betrekking tot het discussieforum.

Ik wil wel benadrukken dat die stopzetting van het discussieforum wel degelijk een tijdelijke maatregel is. Die wordt verder geëvalueerd, om te bekijken wat dan de definitieve situatie moet zijn. Daarnaast is het ook zo dat gebruikers onder een beperkt aantal artikels nog steeds commentaar kunnen geven. Dit maakt moderatie mogelijk.

Dan wil ik ingaan op uw vraag over moderatie. Moderatie – of het nu pre- of post-moderatie is – vraagt steeds meer van de redactie van BRUZZ. De verhoogde screening en het beheer van reacties ging ten koste van de tijd die nodig is om de dagelijkse nieuwsovervolg te verzekeren. In afwachting van een beter instrumentarium is een tijdelijke beperking op het aantal artikels ook een manier om de tijdsinvestering voor moderatie proportioneel te houden.

U peilde ook naar de conformiteit met de samenwerkingsovereenkomst. De beslissing van de BRUZZ-redactie is wat mij betreft niet in strijd met de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst die het kader biedt voor de strategische doelstellingen en taakstellingen alsook voor de financieringsbasis. Het is een operationele beslissing die onder de verantwoordelijkheid valt van de redactie, in overleg met de raad van bestuur van BRUZZ.

BRUZZ is op zoek gegaan naar een betaalbaar alternatief voor het huidige programma Disqus waarmee het forum werkt, een alternatief dat anoniem reageren onmogelijk maakt. Die zoektocht heeft tot op heden nog geen resultaat opgeleverd, maar wordt verdergezet.

BRUZZ heeft tegelijk met de beslissing om het aantal reacties te beperken, beslist om een feedbackknop in te voeren. De reacties van de lezers komen daardoor onmiddellijk in de mailbox van de nieuwsmanagers. Daardoor kunnen zij veel sneller reageren en eventuele fouten veel sneller en efficiënter rechtzetten.

Wanneer we spreken over de verhoging van de interactie met de gebruikers, dan gaat het natuurlijk niet alleen over de reacties op de website. De feedbackknop, de 'meld nieuws'-knop, maar ook polls, oproepen om beelden in te sturen, het delen van verhalen van gebruikers, de samenwerkingen binnen BRUZZ Ket, zijn allemaal manieren waarop BRUZZ de interactie met de gebruikers verhoogt.

Want dat is wel een belangrijke doelstelling in onze samenwerkingsovereenkomst en in de meerjarenplanning, dat BRUZZ meer dan ooit echt het nieuws vanuit Brussel moet brengen voor en door de Brusselaars. Daarvoor is die interactie effectief zo belangrijk.

De voorzitter: Misschien een kleine toevoeging: er zijn altijd ...*(geluid valt weg)*... reageren op de BRUZZ-artikels. Maar dat terzijde.

De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Bedankt voor het antwoord, minister. Vrije meningsuiting en het vrije woord zijn voor mij en mijn partij heilig. Ik beseft dat heel wat commentaren – heel wat, maar niet alle commentaren – niet altijd even stichtend zijn, niet positief, aanvullend, persoonlijk, maar er waren ook wel degelijk bijdragen die constructief waren en die kunnen bijdragen tot een interessante discussie. Voor mij was het discussieforum wel degelijk een verrijking. Iedereen kan daaruit selecteren wat hij wil. Wat trollen en haters erop zetten, dat draagt niet bij tot het debat, maar anderzijds hebben heel wat reacties wel kunnen bijdragen tot een verrijking van het debat.

Ik vind het dan ook jammer dat het misbruik dat er wel degelijk was door bepaalde mensen, aanleiding heeft gegeven tot het volledig verdwijnen. Dat is een verschromping van een discussieforum. Ik denk niet dat dat de bedoeling kan zijn. BRUZZ moet zich blijvend bloot durven te stellen aan kritiek, ook kritiek ten aanzien van ons, ten aanzien van BRUZZ of ten aanzien van de berichtgeving, en moet ook het debat zoveel als mogelijk voeden en blijven voeden. De indruk wordt gewekt dat men bepaalde kritieken niet graag heeft, of op zijn minst niet graag publiek ziet passeren. Zoals ik zei, is het niet omdat andere media daartoe beslist hebben, dat BRUZZ dat ook moet doen. Er zijn nog altijd verschillende media in Vlaanderen die nog steeds dergelijke discussiefora blijven aanbieden.

U zegt dat het tijdelijk is. Het is inderdaad voor drie maanden. Ik hoop dat BRUZZ heel binnenkort een goed platform kan vinden om die levendige discussie opnieuw te kunnen opstarten, want Brusselse Vlamingen hebben heel wat om over te discussiëren. Ik denk dat het absoluut nodig is dat een dergelijk discussieforum kan blijven leven, in plaats van bevragingen die gebeuren, waarbij men niet altijd kan achterhalen op welke manieren die bevragingen gebeuren. Ik denk dat zo'n Nederlandstalig discussieplatform ook zeker in Brussel nodig is. Ik hoop dat BRUZZ er heel binnenkort opnieuw mee opstart, volgens welbepaalde regels van beleefdheid en welvoegelijkheid, waarbij inderdaad geselecteerd wordt wat een positieve bijdrage is en wat anderzijds helemaal zou kunnen verzanden in een scheldpartij.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Collega's, ik wens mij als Vlaams Belanger honderd procent aan te sluiten bij de vraag van collega Vanlouwe. Ik betreur ook ten zeerste dat men die reacties heeft uitgeschakeld. Die waren in het verleden best interessant om te lezen, bijvoorbeeld over het aantal inschrijvingen en mensen die

geen plaats krijgen in het Brusselse onderwijs. Dan krijg je daar tientallen reacties op, en die zijn best interessant. Ik vind dat inderdaad een verschraling. Het is niet omdat andere kranten zoiets doen, dat BRUZZ dat moet navolgen. Wij geven daar toch een pak geld aan.

Op die manier straf je ook de gewone belastingbetaler.

Wat ik wel begrijp, is dat men moeite heeft met anonieme reacties, maar op Twitter is het natuurlijk de gewone gang van zaken dat de meeste profielen anoniem zijn. Ik vind dat jammer, ik vind dat men met open vizier moet spelen. Ik zou er dus kunnen inkomen dat men voorziet in een regel waarbij men zich eerst eenmalig moet aanmelden op het platform met zijn gegevens om dan overal op te kunnen reageren, en dat spelregels nog altijd zijn dat men niet mag schelden, bedreigen enzovoort. Dat is nogal evident.

Wat ik ook zou kunnen begrijpen, maar ik dacht dat dat al gedeeltelijk zo was, is dat de reactiemogelijkheid in tijd wordt beperkt. Dat wil zeggen dat je niet twee maanden later nog eens kunt reageren. Na een reactietijd van bijvoorbeeld een week zou de commentaar worden afgesloten. Dat zijn mogelijkheden, maar daarnaast vind ik absoluut dat we terug moeten naar de mogelijkheid voor de lezers, ook voor mensen die buiten Brussel wonen trouwens, om daar op een correcte manier op te reageren. Zo geeft men het debat ook weer en dat is in het belang van iedereen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Dit is een interessant debat. We hebben een hele tijd geleden met de VRT iets gelijkaardigs meegemaakt toen de redactie een dergelijk platform had. Ze zijn daar heel snel van afgestapt als gevolg van dezelfde problematiek. Op zich is dat wel spijtig want als ik het goed begrijp, was dit een hele tijd een interessant discussieplatform voor BRUZZ.

Als dat dan op een bepaald moment ontaardt in een soort van modderriool die men niet meer kan beheren, dan kan ik wel begrijpen dat men deze beslissing neemt. De VRT heeft dat heel snel gedaan, hier is het blijkbaar lange tijd goed gegaan. In die zin snap ik dat dit spijtig is voor de mensen die wel met correcte commentaren en kritieken op dat platform kwamen. Maar of wij nu vanuit de overheid redacties moeten verplichten om een discussieplatform op te richten en te beheren, dat is voor mij een stap te ver. Uiteindelijk zal kritiek altijd haar weg wel vinden. Daar zijn genoeg andere platformen voor. Er is al verwezen naar Twitter, maar dat kan ook op Facebook enzovoort.

Het is een moeilijke kwestie maar ik heb alle begrip voor de beslissing van BRUZZ. En misschien is er in de toekomst via registratie wel iets deftigs mogelijk.

Ik wou gewoon even benadrukken dat het zeker geen alleenstaande discussie is en dat de VRT nagenoeg hetzelfde heeft meegemaakt.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik wil me aansluiten bij wat mevrouw Brouwers zegt. Uiteraard is BRUZZ ook actief op Facebook, Twitter en Instagram waar reacties mogelijk zijn en waar niet wordt geschrapd in de comments, collega Laeremans.

Ik heb allerhande interessante bemerkingen gehoord van de drie collega's over de relevantie van een dergelijke sessie. Ik ga er ook vanuit dat BRUZZ bij de evaluatie die nu bezig is, ook deze elementen zal bekijken en in functie daarvan een definitieve beslissing zal nemen.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Ik dank de minister en de collega's voor hun tussenkomst. Ik heb alvast genoteerd dat het een tijdelijke stopzetting is, dat men evalueert en mogelijk een nieuw performant systeem van moderering zal invoeren om verwijten en dergelijke meer te voorkomen. Ik denk dat het perfect mogelijk moet zijn om concrete regels te bepalen voor een goed discussieplatform, ook op BRUZZ, waar kan worden gereageerd op thema's, onderwerpen en op de inhoud van artikelen. We zullen dit opvolgen en hierop terugkomen zodra BRUZZ die evaluatie heeft gemaakt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de eerste investeringen in Brussel in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht – 3096 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik heb nog een vraag van mijn fractie, wat opnieuw onze betrokkenheid met onze hoofdstad aantoonst.

De Vlaamse Regering heeft naar aanleiding van de aanhoudende coronacrisis beslist om maar liefst 4,3 miljard euro vrij te maken aan relancemiddelen om de economische en sociale heropleving van Vlaanderen mogelijk te maken. En dat is absoluut noodzakelijk. Vlaanderen is daarin koploper: een groot aantal van deze middelen zijn op dit moment al geoperationaliseerd en worden op de diverse beleidsdomeinen uitgerold. In het kader van dit relanceplan werd er eveneens 10 miljoen euro voor Brussel voorbehouden om het Vlaams-Brussels netwerk in onze hoofdstad met gerichte investeringen en bijkomende inspanningen te versterken. Dat is iets wat ikzelf en onze fractie, en ik neem aan deze hele commissie, ook toejuicht. Maar tot nu toe was het toch wat stil over de concrete plannen in het specifieke Brusselkader. Enkele collega's hebben u daar een paar weken of maanden geleden al eens over ondervraagd, en ik trouwens ook.

Op 23 april werd echter een eerste schijf van deze middelen toegekend voor bepaalde projecten. Het betreft hier ondersteuning voor digitaliseringsprojecten bij twee belangrijke partners van het Vlaams Brusselbeleid: het Huis van het Nederlands en Muntpunt. Daar zal men inzetten op verdere digitalisering, wat ik ook absoluut toejuich. Gisteren hadden we trouwens een heel interessant debat met onder andere voormalig minister-president en huidig Europees parlementslid Geert Bourgeois, en zijn collega Tom Vandekendelaere, over het Europese beleid, het Digitaal kompas 2030. Daarbij is opnieuw aangetoond dat Vlaanderen in Europa toch een koploper is op het vlak van digitalisering. Dat is zeker een pluim voor deze eerste schijf van middelen aan het Huis van het Nederlands en Muntpunt.

Naast vragen omtrent de details van beide projecten, willen we als fractie eveneens vooruitkijken naar de overige besteding van de middelen. Het spreekt vanzelf dat middels investeringen een hefboom moet worden gecreëerd om ook een structurele relance in het Vlaams-Brussels netwerk mogelijk te maken. We weten hoe moeilijk het is. Er zijn bijvoorbeeld heel wat gemeenschapscentra die gesloten zijn, heel wat Vlaamse verenigingen in Brussel die de facto stilliggen, gaande van de Gezinsbond, het Davidsfonds, het Willemsfonds tot de Vlaamse Volksbeweging. Die kunnen geen activiteiten ontwikkelen.

Minister, kunt u de digitaliseringsprojecten met betrekking tot Muntpunt en het Huis van Het Nederlands bijkomend toelichten? Op welke manier moeten deze investeringen een versterking of uitbreiding betekenen in de werkzaamheden van beide organisaties en hun verankering als Vlaamse instellingen in Brussel?

Kunt u reeds aangeven welke bijkomende investeringen u plant in het kader van de relance voor Brussel? Wanneer kunnen we bijkomende concrete projecten verwachten in dit kader?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Als Vlaams minister bevoegd voor Brussel ben ik wel fier dat in de verschillende gemeenschapsdomeinen waar de relance relevant is – denk aan Onderwijs, Welzijn en tal van andere domeinen – we Brussel uiteraard niet vergeten, maar dat we ook specifiek via het Brusselfonds 10 miljoen euro extra hebben voorzien om de maatschappelijke en economische relance van Vlaanderen en Brussel extra te ondersteunen.

We hebben op dat vlak effectief een eerste beslissing genomen met twee van onze structurele partners in Brussel, namelijk Muntpunt en het Huis van het Nederlands. Het is niet toevallig dat het projecten zijn die focussen op digitalisering. U verwijst terecht, collega Vanlouwe, naar het Europese kader. Digitalisering is een van de prioriteiten waarop de Vlaamse Regering inzet in het plan Vlaamse Veerkracht, naast bijvoorbeeld duurzaamheid.

Het dossier van Muntpunt gaat over een zogenaamde digitale make-over waarvoor de Vlaamse Regering 378.496 euro uittrekt. Die investering moet ervoor zorgen dat Muntpunt mee evolueert met de meest recente technologie en die ook beschikbaar stelt van alle Brusselaars.

Het digitaliseringsproject bestaat uit drie onderdelen. Ik overloop die kort even. Een eerste punt is de vernieuwing van de bekende stadsstudiezaal. Na zeven jaar intensief gebruik is het ICT-systeem voor de stadsstudiezaal verouderd en wordt het niet langer volledig ondersteund door de fabrikanten. Om de bezoeker terug een kwaliteitsvolle dienstverlening te kunnen aanbieden moet die ICT-omgeving vervangen worden. Dat omvat zowel de zichtbare hardware in het publieksgedeelte als de achterliggende onzichtbare serveromgeving. Dat is een heel grote investering op een van de belangrijkste plaatsen van Muntpunt.

Het tweede punt is dat we simultaan voorzien in een vernieuwde uitrusting van alle zalen in het Muntpuntgebouw. De ruimten van Muntpunt werden tijdens het renovatieproject in 2010 uitgerust met audiovisueel materiaal dat voldeed aan de eisen van die periode. Ondertussen heeft de technologische ontwikkeling niet stilgestaan en heeft de coronacrisis vele ontwikkelingen in een stroomversnelling gebracht. Denk bijvoorbeeld aan het livestreamen van events, van meetings en van publieksgerichte events waarbij de aanwezigheid van publiek in het gebouw gecombineerd kan worden met een breder bereik via digitale kanalen. De vernieuwde uitrusting moet het onder andere mogelijk maken om activiteiten die in Muntpunt plaatsvinden, nog veel efficiënter en breder te livestreamen. Dat zal zeker ook positief zijn voor het digitale bereik en het digitale netwerk van Muntpunt en van de partners die in Muntpunt activiteiten organiseren.

Het derde en misschien wel het meest in het oog springende is het medialab-project in de bibliotheek. Het medialab zal uit acht werkplekken bestaan met krachtige computers uitgerust met professionele software, zoals Adobe Creative Suite en AutoCAD, en tools, zoals tekenpads en mobiele opnameapparatuur.

Alles zal samengebracht worden in meerdere ruimtes en openstaan voor iedereen: het publiek, maar ook partnerorganisaties. Het zal beschikbaar zijn voor informele leermomenten, afhankelijk van de noden en profielen van de Muntpuntgebruikers.

Met die drie elementen voorzien we dus in een digitale make-over van Muntpunt. We zorgen ervoor dat Muntpunt als gebruiksinfrastructuur niet alleen aantrekkelijker wordt voor de partners, maar ook voor alle gebruikers en voor derden. Muntpunt zal

die instrumenten ook inzetten voor de bredere ontsluiting en sterkere promotie van het Vlaamse gemeenschapsaanbod.

Ten tweede is er het Huis van het Nederlands Brussel. Daarvoor wordt er 200.000 euro uitgetrokken. Het gaat om drie investeringscategorieën: de installatie van slimme borden in de leslokalen voor hybride onderwijs; het uitrusten van het auditorium en de vergaderruimtes met livestreammogelijkheden en de daaraan gekoppelde audiotechnologie en het inrichten van een soort atelier met digitale schermen en opnameapparatuur ter ondersteuning van de partners en van de werking van het Huis van het Nederlands zelf. Met de integratie van die moderne technologie kan het Huis van het Nederlands zijn dienstverlening naar klanten en gebruikers optimaliseren en versterken.

Dat betreft de eerste twee projecten waarover er een formele beslissing is genomen en waar we de komende jaren veel van kunnen verwachten.

Uw tweede vraag gaat dan meer over de infrastructuurdossiers. We voorzien in de mogelijke subsidiëring van infrastructuurdossiers die voldoen aan het vernieuwde richtlijnenkader voor investeringen via het Vlaams Brusselfonds. U weet dat we dat recent hebben geactualiseerd zodat het kan focussen op echte duurzame investeringen in infrastructuur. Dat is dan digitaal, in bakstenen of in ander werkmateriaal. Het doel van de infrastructuurinvesteringen is om organisaties de nodige faciliteiten te geven om hun werking uit te breiden of hun dienstverlening te garanderen of te optimaliseren.

Concreet gaat het om de digitale transformatie van de eigen instellingen en om investeringen in de infrastructuur van het aanbod van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Er kan hierbij gedacht worden aan onderwijs-, welzijns- en zorgvoorzieningen, maar natuurlijk ook aan cultuur-, sport- en jeugdinfrastructuur.

We hebben het in deze commissie ook al gehad over de noden inzake infrastructuur van het deeltijds kunstonderwijs (dko). Ik engageerde me in deze commissie om samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) in contact te treden met de inrichtende machten. Daar zullen we ook concreet werk van maken. Het eerder opgemaakte infrastructuurplan voor het dko zal daarbij een inspiratie zijn.

We zullen over de globale besteding van onze relancemiddelen ook op korte termijn beslissingen nemen in de schoot van de Vlaamse Regering.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Hartelijk dank, minister.

Ik denk dat de relancemiddelen van de Vlaamse Veerkracht in Brussel, en wat daarover op uw voorstel recent door de Vlaamse Regering beslist is, een goede zaak zijn. Ik ben absoluut voorstander van de investeringen in de digitalisering van Muntpunt, de stadsstudiezaal, de verouderde ICT in het medialab, maar ook in de digitale schoolborden in het Huis van het Nederlands. Ik wil de Vlaamse Regering alvast proficiat wensen omdat ze daarin investeert.

Verder hoop ik dat bij de vele middelen die er ook in Brussel voor de Vlaamse Veerkracht ter beschikking zijn gesteld voldoende aandacht is voor onderwijs, welzijn en uiteraard ook cultuur. Laten we daarbij ook het dko niet vergeten, de muziek- en kunstacademies die in Brussel toch wel succesverhalen zijn, naast uiteraard ons Nederlandstalig, Vlaams onderwijs in Brussel. Ook dat is een succesverhaal, dat al te vaak botst op tegenstand van de lokale niveaus. Ik ben zeer tevreden dat er bijvoorbeeld in Sint-Agatha-Berchem eindelijk een nieuwbouwproject op poten is gezet, dit in samenwerking met en door overleg tussen de Vlaamse Gemeenschap, de VGC en het lokale bestuur. Mijn vrouw is daar al jaren student en het was ook absoluut noodzakelijk dat daar eindelijk initiatieven werden genomen. Ik

hoop ook dat er andere initiatieven zullen zijn, ik denk aan de muziekkacademie van Schaarbeek en van Sint-Pieters-Woluwe. Ik denk ook aan vele andere dko's in Brussel. Het kan niet genoeg benadrukt worden, en dat blijkt ook uit het GACB-plan (Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel) dat we binnenkort zullen bespreken, dat Vlaanderen 1 miljard euro per jaar in onze hoofdstad investeert. Ik denk dat La Libre Belgique dat op de voorpagina heeft gezet om nog maar eens te tonen op welke manier ook deze regering blijft investeren in de hoofdstad. Zo zorgen wij ervoor dat wij een kwaliteitslabel van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel zijn. Dan denk ik ook dat wij, zeker in deze coronacrisis, de middelen goed moeten inzetten om dat onderwijs en dko verder uit te breiden, en dat we ook zeker in cultuur en welzijn moeten durven te investeren.

Er staat nog steeds een heuse som aan coronanoodhulpmiddelen op de balans van het VGC-college te wachten. Eveneens moet u met deze middelen ook de Brusselse gemeenten tot actie aanzetten voor het Vlaamse netwerk in hun lokale gemeenschap. Het blijft een oud zeer. Ik blijf daarbij benadrukken dat de middelen, die bijvoorbeeld in het kader van Lambermont, worden toegekend, op jaarbasis alleen al voor mijn gemeente 800.000 euro bedragen. Die krijgt een gemeente extra omdat zij uiteindelijk een Vlaamse schepen in dienst neemt.

Maar die 800.000 euro wordt nooit geormerkt aan Vlaamse initiatieven, op geen enkele manier. Men zegt dat het ten goede komt aan iedereen in de gemeente. Ik hoop – dat is niet uw bevoegdheid echter – dat daar de nodige druk op wordt uitgeoefend, omdat heel wat gemeenten tekortschieten in de infrastructuur en algemene noden van Brusselse Vlamingen, van Nederlandstaligen en van iedereen die zich betrokken voelt bij de Vlaamse Gemeenschap.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Voorzitter, collega Vanlouwe, ik deel het standpunt dat de negentien Brusselse gemeenten zolang zij in deze vorm bestaan, een bijdrage te leveren hebben aan de verschillende elementen in ons relanceplan. In het bijzonder wijs ik op dat vlak ook naar het dko waar de noden qua infrastructuur zeer groot zijn. Dat weten we uit de studie daarover van de vorige legislatuur. Dat kunnen we niet alleen als Vlaamse Gemeenschap, ook niet als VGC en ook niet als Brusselse gemeenten. We moeten dat samen doen.

Het voorbeeld dat u terecht aanhaalt van Sint-Agatha-Berchem was een mooie samenwerking tussen de drie partners – dat zal nodig zijn in de komende jaren – waarin iedereen een deel van de verantwoordelijkheid heeft gedragen. Op de andere plaatsen waar we dat de komende jaren zullen doen, zullen we vragen dat de lokale besturen telkens een inspanning leveren. Dat kan financieel zijn, dat kan de terbeschikkingstelling van gronden zijn, dat kan ondersteuning zijn. Er zijn verschillende vormen mogelijk, afhankelijk van de draagkracht en de mogelijkheden van de betrokken gemeenten.

Ik deel het standpunt dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid is en dat de negentien gemeenten in Brussel hun verantwoordelijkheid op te nemen hebben.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): 10 miljoen euro voor Brussel is naast die 1 miljard euro investering van Vlaanderen in Brussel een bijzonder aardige som voor onze hoofdstad. Dat bewijst dat Vlaanderen Brussel niet loslaat. Het is zowat de enige overheid die echt investeert in het talent dat bij vele Brusselaars aanwezig is. Zonder Vlaamse Gemeenschap en de meer dan 1 miljard euro per jaar, zou Brussel er minder kleurrijk, minder interessant, minder ravissant uitzien. Laat dat een duidelijke boodschap zijn aan allen die de gemeenschappen uit Brussel willen verbannen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.